

Bài 27. Thực hành

PHÂN TÍCH MỐI QUAN HỆ GIỮA KHÍ HẬU, SINH VẬT VÀ ĐẤT

I – MỤC TIÊU BÀI HỌC

Sau bài học, HS cần :

1. Về kiến thức

- Giải thích được mối quan hệ giữa khí hậu với thực vật. Từ đó rút ra sự thay đổi khí hậu dẫn đến sự thay đổi của các kiểu thảm thực vật khác nhau theo vĩ độ.
- Giải thích được mối quan hệ giữa sự phân bố các kiểu thảm thực vật và các nhóm đất chính khác nhau trên Địa Cầu.

2. Về kỹ năng

- Xác định đúng từng kiểu khí hậu và từng nhóm đất tương ứng với kiểu thảm thực vật.
- Phân tích mối quan hệ giữa khí hậu, thực vật và đất.

II – CÁC THIẾT BỊ DẠY HỌC

Tranh ảnh về các kiểu thảm thực vật đại diện cho các kiểu khí hậu.

III – MỘT SỐ ĐIỂM CẦN LUU Ý

1. Về nội dung

- Trọng tâm của bài : Mối quan hệ giữa khí hậu với sinh vật và đất ;
- Sự thay đổi các kiểu khí hậu dẫn đến sự thay đổi các kiểu thảm thực vật và các nhóm đất chính từ Xích đạo về hai cực.

2. Về phương pháp

- Với bài thực hành này, nên sử dụng hình thức học tập theo nhóm nhỏ (từ 2 đến 4 HS) để các em trao đổi, tìm ra lời giải thích theo yêu cầu của đề bài. Sau khi HS trao đổi, GV yêu cầu đại diện các nhóm phát biểu ý kiến. GV bổ sung, tổng kết ý kiến của HS và ghi bảng.

IV – TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC DẠY HỌC

Gợi ý dạy II.1 :

GV hướng dẫn HS đọc các bản chú giải ở 2 lược đồ HS sẽ tự xác định tên nhóm đất được hình thành dưới từng kiểu thảm thực vật.

Gợi ý dạy II.2 :

Để dễ nhận xét, GV có thể vẽ sơ đồ phân bố các kiểu thảm thực vật và nhóm đất theo độ cao (Dựa vào số liệu ở bài thực hành số 2).

– Nhận xét : Qua bảng số liệu và sơ đồ, có thể rút ra một số nhận xét sau :

+ Có sự thay đổi rõ rệt của nhiệt độ, lượng mưa, kiểu thảm thực vật và loại đất theo độ cao. Như vậy, sự phân bố của thảm thực vật và đất tuân thủ theo quy luật đai cao.

+ Nhiệt và độ ẩm khác nhau tạo nên các kiểu thảm thực vật khác nhau theo độ cao.

+ Nhiệt, ẩm và thực vật ảnh hưởng rõ tới quá trình hình thành đất theo độ cao :

* Khí hậu nóng ẩm, thảm rừng rậm sẽ hình thành quá trình feralit, tạo nên đất đỏ vàng (Feralit).

* Khí hậu cận nhiệt và thảm rừng cận nhiệt drier trên núi tạo nên quá trình mùn, từ đó hình thành các loại đất mùn khác nhau trên núi.